

Сергей Стоилов Герджиков
ФИЛОСОФИЯ ЗА 8. КЛАС В
ПРЕЗЕНТАЦИИ
учебно помагало

© Сергей Герджиков, автор, 2023

© Издателство ЛОКРАТ, 2023

Нито една част от това издание не може да се променя,
копира и разпространява в нарушение на
Закона за авторското право.

ФИЛОСОФИЯ В ПРЕЗЕНТАЦИИ

8. КЛАС

ЛОКРАТ 2023

Кар
Кар
Ко
Кар
Се

ПЪТУВАНЕ ВЪВ ФИЛОСОФИЯТА

- ▶ **I. ЩО Е ФИЛОСОФИЯ?**
- ▶ **II. ЛИЧНОСТ И СЕБЕПОЗНАНИЕ**
- ▶ **III. МЕЖДУЛИЧНОСТНИ ОТНОШЕНИЯ**
- ▶ **IV ЛИЧНОСТ И СОЦИАЛНА СРЕДА**

Къде философията изследва света?

Къде психологията изследва човека?

Кой съм аз и какъв съм? Как да намеря път към другите?

Какво е да си свободен от зависимости?

Коя философия води до отговори на тези въпроси.

ОРИЕНТАЦИЯ В УЧЕБНИКА

УРОК ЗА НОВИ ЗНАНИЯ

В уроците за нови знания се развиват знания и разбиране по основните теми в програмата.

УРОК ЗА НОВИ ЗНАНИЯ
НАЧАЛА НА ФИЛОСОФСВАНЕТО
3

1. Мит
2. Логос и възникване на гръцката философия
3. Житейско (екзистенциално) начало на философията

ВЪВЕЖДАНЕ
Къде сме?
В първия голям урок навлязохме във Философията: любов към мъдростта и търсене на истината за света. Философията няма опитната база на науката, но е въоръжена с *критичното мислене* – аргументирането на всяко твърдение и отхвърлянето на заблудите с критика.

Въпроси
Но защо изобщо има философия?
Как хората са стигнали до това занимание?
Кога човек започва да философства?

1. Мит
В древните култури хората създават много митове – разкази за *герои и божества, за възникването на света и на човека*. Митовите се разказвали отначало устно, като *предания* от дедите. С възникването на писмеността митовите се записвали като *епос*. Наред с митовите се развивали *знания* за света, *послужени от опита*. Жреците от Месопотамия наблюдавали звездите, в Египет бил направен първият точен годишен календар. Преди повече от 4 хилядолетия били записани и *разказите за създаването на света от божества* като Мардук в Месопотамия и Птах в Египет. В египетски мит Птах създава *света от думи*, произнасяйки имената на нещата.

Мит (гр. „разказ“, „предание“), легенда. Разказ за реални или фиктивни, свръхестествени събития. Легенда за деяния на герои и божества. История, разказвана от неznайно време, за създаването на света, човека, цивилизацията. Някои митове се включват в свещените книги на религиите.

Митовите има и днес – те обясняват онова, което не е достъпно за обяснение или просто е неизвестно за мнозинството. Много хора вярват в „свстов-

Въвеждане

Къде сме?

Въпроси и отговори

1. 2. 3. 4....:

части от съдържанието на урока

Понятия

Портрети

Истории

Илюстрации

Фрагменти от текстове

Равносметка

Докъде стигнахме?

Въпроси и задачи

Какво вече зная?

УРОК ЗА ДЕЙНОСТИ

В уроците за дейности се развиват умения по областите на компетентност в програмата.

УРОК ЗА ДЕЙНОСТИ
ФИЛОСОФСКИ И ДРУГИ ТЕКСТОВЕ
4

Анализ на философски, научни и художествени текстове

1. Какво се прави с текстовете?
2. Как се работи с философски текст?

ВЪВЕЖДАНЕ
Уменията при работа с текст се развиват още от началното училище, главно по литература. В живота се налага постоянно да четем и да обработваме текстове от най-различен вид. Най-често четем информативни текстове, с каквито е пълен интернет. Но най-важни са текстовете, от които учим, с които ще работим.

Работата с текст е ключова в занимаването с философия.

1. Какво се прави с текстовете?
1. Внимателно четене с *вникване*.
2. Разпознаване на *типа текст*: информативен (като текстовете от Уикипедия), философски, психологически, хуманитарен, научен, популярен, художествен, икономически, правен, службен (документ, разпоредба, указание, проект) и още много други.
3. Водене на *бележки*, ако е нужно.
4. Откриване на основната *теза* или *смысла* в текста.
5. Разделяне на текста на *смысловы части*, доколкото има такива.
6. Възпроизвеждане на текста с кратки изречения (*резюме*).
7. *Коментар* на текста: устен или писмен израз на мнение.
8. *Дискусия* върху текста.
9. *Собствен аналитичен текст* по повод на текста.

Въвеждане

1. 2. 3. 4....: описания на дейности

Дейности:

Организиране на дискусия

Анализ на текст

Създаване на текст

Решаване на казус

Публично представяне, презентация

Разработване на проект

Въпросници и тестове

Ролеви игри

Равносметка

Задачи и въпроси

В учебната тетрадка

В учебника се навлиза в новите дейности, а в учебната тетрадка те се осъществяват.

ОБОБЩЕНИЕ И ПРОВЕРКА

Обобщителен тест за проверка на знания и умения

В учебната тетрадка – подробен тест с различни типове въпроси

СЪДЪРЖАНИЕ

Част първа. ЩО Е ФИЛОСОФИЯ?

Тук ще навлезем във философията като любов към мъдростта, като система от понятия (наука) и нейните връзки с другите науки.

Част втора. ЛИЧНОСТ И СЕБЕПОЗНАНИЕ

Тук ще отговаряме на въпроса: Кой съм аз? Ще учим за човека, за теории в психологията, за Аза и идентичността, за развитието ни.

Част трета. МЕЖДУЛИЧНОСТНИ ОТНОШЕНИЯ

Image: Pixabay

Част четвърта. ЛИЧНОСТ И СОЦИАЛНА СРЕДА

ЧАСТ ПЪРВА

ЩО Е ФИЛОСОФИЯ?

ИНФОРМАЦИЯ: ВСИЧКО, КОЕТО СЕ НАБЛЮДАВА И СЪОБЩАВА
Информацията е навсякъде и може да е истинска и лъжлива.

ЗНАНИЕ: ВСИЧКО, КОЕТО СЕ ОПИСВА И РАЗБИРА
Науките са системи от знания, получени и потвърждавани от опита.

МЪДРОСТ: ОНОВА, КОЕТО РАЗБИРАМЕ ЗА СВЕТА, ЖИВОТА И ЧОВЕКА
Мъдрецът е постигнал дълбоко разбиране за света, живота и човека.

ФИЛОСОФИЯТА Е СТРЕМЕЖ КЪМ МЪДРОСТ.
Философите питат за света, живота и човека. Те развиват системи от понятия и концепции за цялото: свят и живот, човек и познание.

ЗНАНИЕ И МЪДРОСТ

1. Всекидневни и философски въпроси
2. Философията и мъдростта
3. Философия и наука
4. Философските понятия, дисциплини и методи
5. Знание, вяра, светоглед

Въпроси и отговори

Какво мога да знам?

Какво съм длъжен да правя?

На какво мога да се надявам?

Какво е човекът?

На първия въпрос отговаря метафизиката, на втория – моралът, на третия – религията и на четвъртия – антропологията.

Имануел Кант. *Логика. (Лекции), 1775–1800*

Това, което изобщо може да се каже, може да се каже ясно; а за това, за което не може да се говори, трябва да се мълчи.

Лудвиг Витгенщайн. *Логико-философски трактат, 1918*

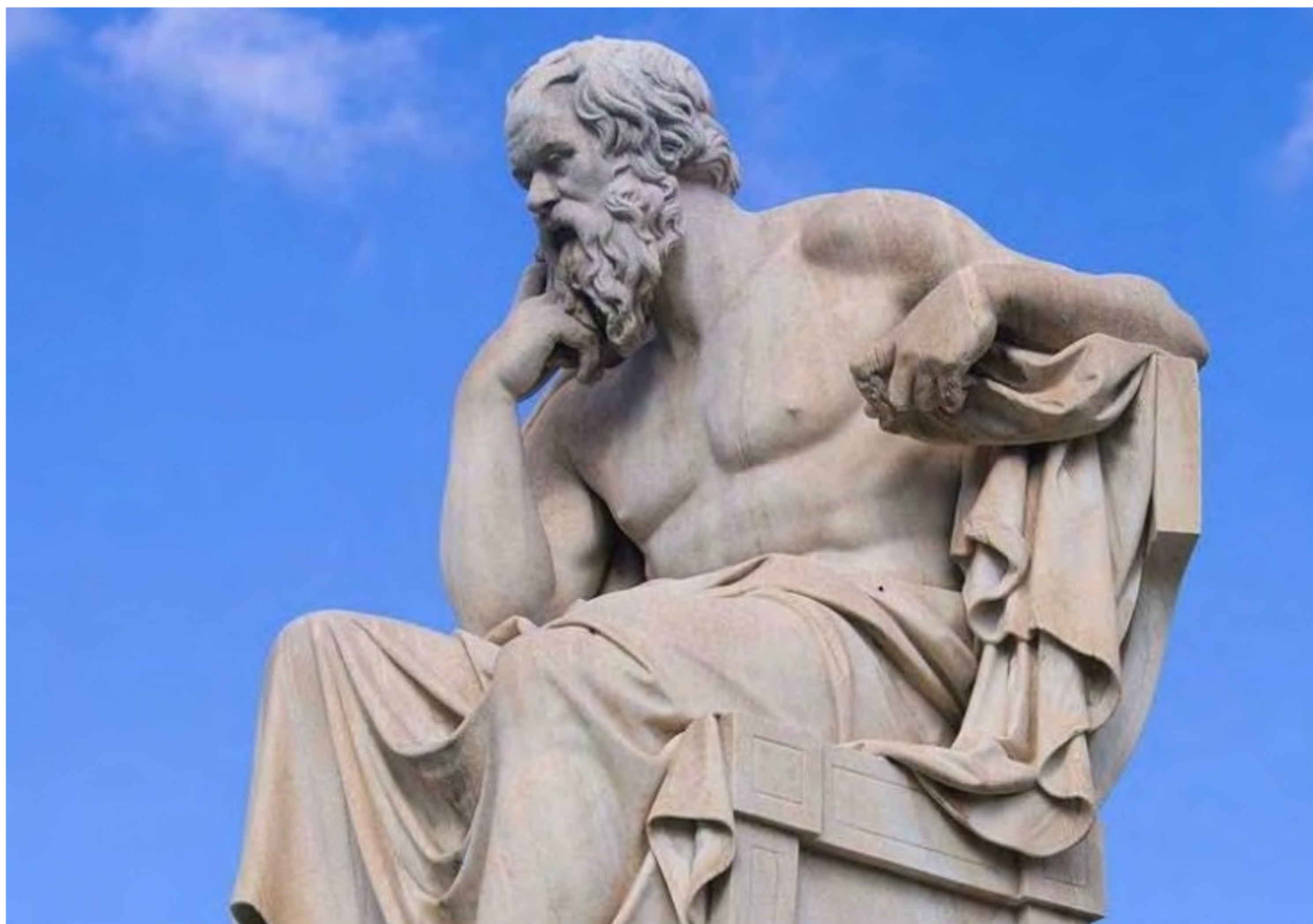

1. ВСЕКИДНЕВНИ И ФИЛОСОФСКИ ВЪПРОСИ

Какво имам да правя днес?
Кой може да ми помогне по математика?
Как се работи в това приложение?
Къде мога да намеря билет за шоуто
довечера?
Кога е следващото парти с приятелите?

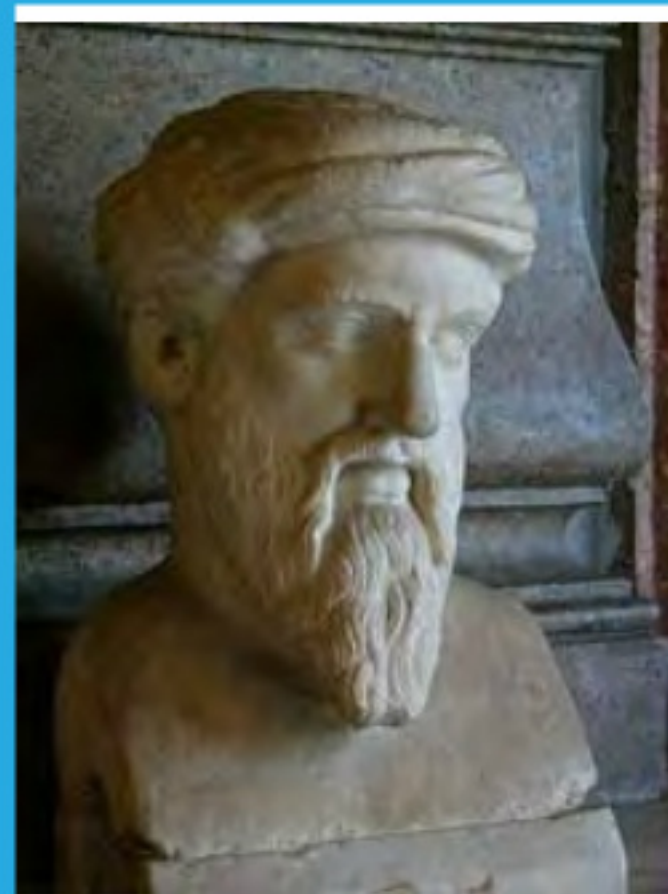
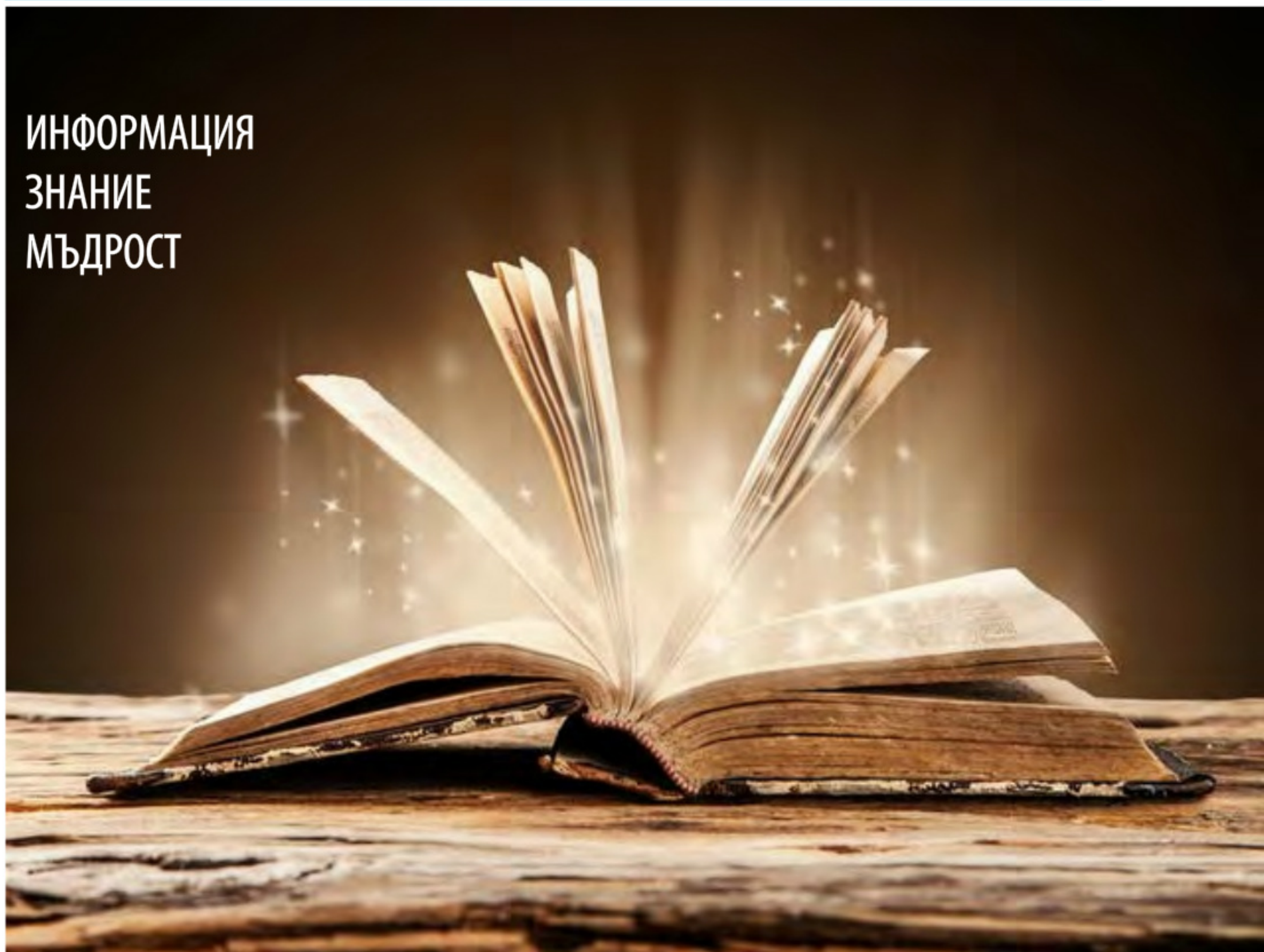
Кой съм аз? Откъде идвам? Защо живея?
Какво мога да правя и какво целя?
Какво си заслужава да знам и мога в реалния свят, в който живея?
Имам ли свободата да избирам и решавам?
Как да постигна хармония и щастие?
Къде свършва грижата за себе си и започва грижата за другите?

Философия (гр. *φιλοσοφία* – любов към мъдростта).
Търсене и изказ на пределни истини за света, познанието и човека. Философията е и търсене на осмислен човешки живот. Философията започва преди двадесет и пет века в Древна Елада и на изток. До наши дни тя извървява дълги и заплетени пътища. Създадени са много философии. Философията живее в езика и чрез езика.

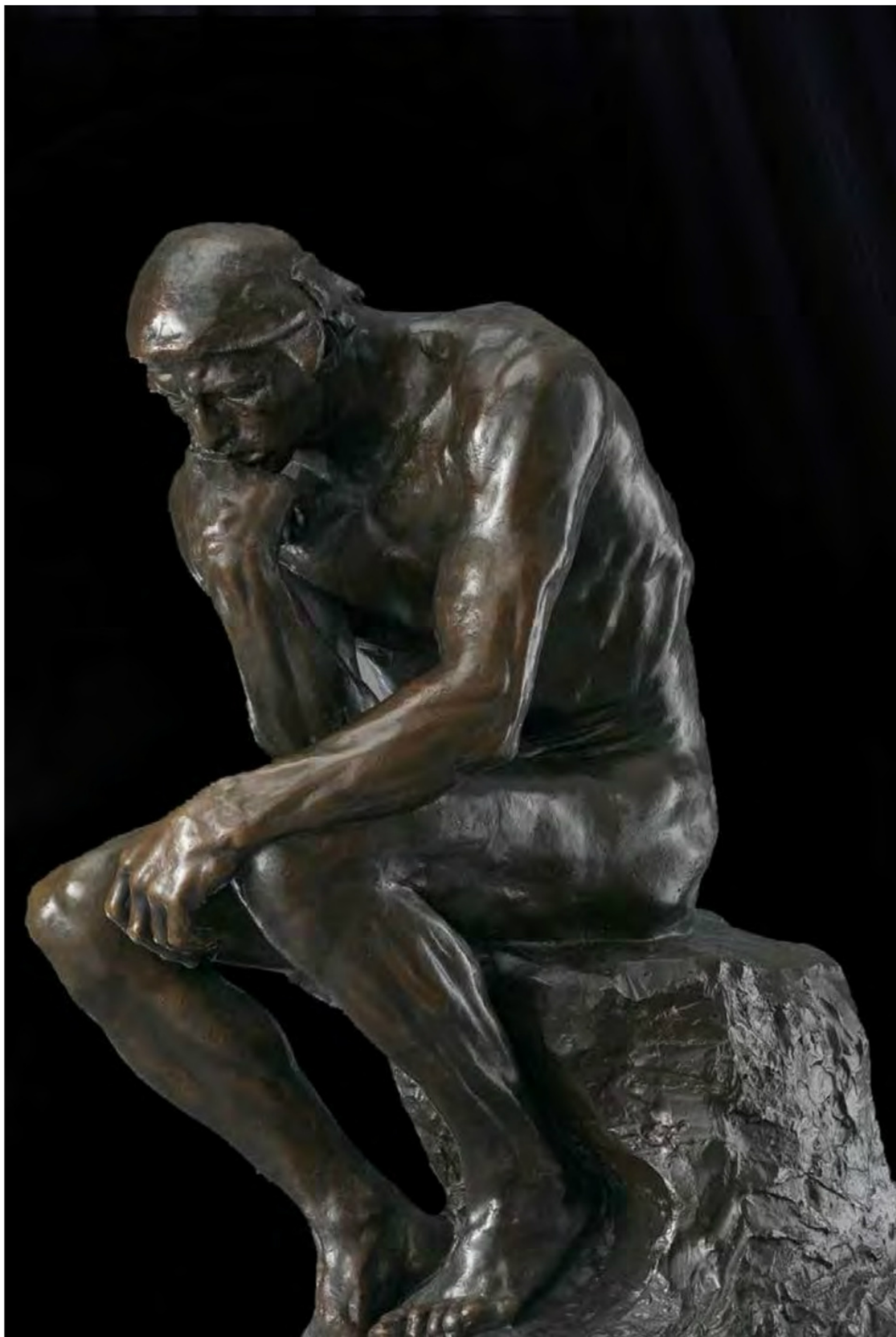
ИНФОРМАЦИЯ
ЗНАНИЕ
МЪДРОСТ

Питагор (VI в. пр. Хр.) е античен философ и математик от Самос, създал учението, наречено "Питагорейство".

ПИТАГОР ПРЪВ УПОТРЕБИЛ ДУМАТА "ФИЛОСОФИЯ". според Диоген Лаерций.

4. ФИЛОСОФСКИТЕ ПОНЯТИЯ, ДИСЦИПЛИНИ И МЕТОДИ

ФИЛОСОФИЯ ЗА 8. КЛАС В ПРЕЗЕНТАЦИИ

Философията е *синтез и анализ на понятия, критика, интерпретация*

Философски методи и типове изследване:
диалектика (Сократ, Платон, Хегел),
метафизически системи (Декарт, Спиноза),
анализ на опита (Лок, Бъркли, Хюм),
феноменология (Хусерл),
анализ на езика (Витгенщайн, Куайн),
херменевтика (Гадамер).

5. ЗНАНИЕ, МЪДРОСТ, СВЕТОГЛЕД

Знанието е обосновано *истинно* убеждение (Платон).
Знанията са *информационни мрежи*, които осигуряват оцеляването на хората, изграждат науки, създават технологии. Съвременното знание е глобално, развито в множество науки, приложни сфери и технологии.

